

Силабус дисципліни «Економічний аналіз з використанням управлінських інформаційних систем і технологій»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 123 · КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ

БАКАЛАВР

150 годин · 5 кредитів ЄКТС · 5 змістовних модулів

Загальна інформація про дисципліну

Ідентифікація

Назва: Економічний аналіз з використанням управлінських інформаційних систем і технологій

Спеціальність: **123** Комп'ютерна інженерія

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування в управлінських інформаційних системах і технологіях

Ступінь: Бакалавр

150

Годин

загальний обсяг дисципліни

5

Кредити ЄКТС

відповідно до стандарту

5

Модулі

змістовних блоки курсу

Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності Здатність до аналізу, синтезу та критичного оцінювання економічної інформації в контексті управлінських інформаційних систем: виявлення суттєвих даних, порівняння альтернатив, формування обґрунтованих висновків і висловлення власної аналітичної позиції. Уміння самостійно навчатися, планувати роботу та організовувати виконання завдань у визначені строки, зокрема під час підготовки аналітичних звітів, розрахункових робіт і презентацій. Здатність до усної та письмової професійної комунікації: чітко пояснювати економічні показники та аналітичні висновки, аргументовано відповідати на запитання, оформлювати звіти, висновки та аналітичні записки. Відповідальність, ініціативність і готовність працювати в команді під час групового аналізу кейсів та спільного розв'язання аналітичних завдань. - аналізувати навчальну, статистичну та фінансову інформацію; - виділяти головне та узагальнювати аналітичні результати; - планувати власну діяльність і дотримуватися дедлайнів; - коректно спілкуватися з викладачами та одногрупниками; - брати участь у командній роботі та розподіляти обов'язки.	Фахові компетентності Розуміння сутності економічного аналізу, його методів та ролі в управлінні фінансово-господарською діяльністю суб'єктів господарювання. Знання принципів аналізу фінансового стану підприємства, його фінансових результатів, ліквідності, платоспроможності та ділової активності з використанням сучасних інформаційних систем. Здатність застосовувати методи економічного аналізу для оцінювання фінансово-економічних показників: витрат, доходів, прибутку, рентабельності, фінансової стійкості та ефективності використання ресурсів в умовах цифрової економіки. Знання основ аналізу фінансової звітності, банківської діяльності та страхування в контексті управлінських інформаційних технологій. - оцінювати фінансовий стан підприємства за ключовими показниками; - застосовувати методи аналізу фінансової звітності; - аналізувати показники банківської діяльності та страхування; - використовувати інформаційні системи для економічного аналізу; - пояснювати вплив зовнішнього середовища на фінансові результати.	Результати навчання Пояснювати сутність економічних категорій і показників: активи, капітал, ліквідність, платоспроможність, рентабельність, фінансова стійкість, ділова активність, грошові потоки та інвестиційна привабливість. Аналізувати основні показники фінансово-господарської діяльності підприємств для виявлення сильних і слабких сторін їх функціонування. Застосовувати методи горизонтального, вертикального, коефіцієнтного та факторного аналізу фінансової звітності; використовувати інформаційні системи (ERP, BI-системи) для аналітичної обробки даних; формувати обґрунтовані висновки щодо фінансового стану та напрямків розвитку суб'єктів господарювання. - пояснювати економічний зміст показників фінансового аналізу; - аналізувати структуру і динаміку активів, капіталу та зобов'язань; - визначати показники рентабельності, ліквідності та фінансової стійкості; - застосовувати базові методи аналізу фінансової звітності; - використовувати нормативні та інформаційні джерела для аналітичних висновків.
---	---	---

Теоретичні основи економічного аналізу

Тема 1.1

Предмет, метод та завдання економічного аналізу. Сутність, зміст і функції економічного аналізу. Місце аналізу в системі економічних наук. Зв'язок з обліком, статистикою та фінансами.

Тема 1.2

Методичний інструментарій економічного аналізу:
класифікація методів і прийомів, горизонтальний, вертикальний та порівняльний аналіз, коефіцієнтний та факторний аналіз.

Тема 1.3

Інформаційне забезпечення економічного аналізу.
Фінансова звітність як основне інформаційне джерело. Форми звітності за П(С)БО та МСФЗ. Автоматизовані системи збору та обробки аналітичної інформації.

Аналіз майнового стану та фінансових ресурсів підприємства

Тема 2.1

Аналіз структури та динаміки активів і капіталу підприємства. Горизонтальний і вертикальний аналіз балансу. Оцінка майнового потенціалу та джерел фінансування.

Тема 2.2

Аналіз ліквідності та платоспроможності. Групування активів і пасивів за ступенем ліквідності. Коефіцієнти ліквідності, методи оцінки ймовірності банкрутства.

Тема 2.3

Аналіз фінансової стійкості підприємства. Абсолютні та відносні показники фінансової стійкості. Тип фінансового стану та шляхи його зміцнення.

Аналіз фінансових результатів та ефективності діяльності

Тема 3.1

Аналіз доходів, витрат і фінансових результатів. Структура та динаміка доходів і витрат. Факторний аналіз прибутку. Аналіз звіту про фінансові результати.

Тема 3.2

Аналіз рентабельності та ділової активності. Система показників рентабельності. Оборотність активів і капіталу. Модель Дюпон в оцінці ефективності діяльності.

Тема 3.3

Аналіз грошових потоків. Методи аналізу руху коштів (прямий і непрямий). Оцінка достатності та збалансованості грошових потоків за видами діяльності.

Аналіз у фінансово-кредитній сфері та страхуванні

Тема 4.1

Аналіз діяльності банківських установ. Оцінка фінансового стану банку: достатність капіталу, ліквідність, прибутковість. Аналіз кредитного портфеля та депозитних операцій.

Тема 4.2

Аналіз страхової діяльності. Показники оцінки фінансового стану страховика: платоспроможність, рівень виплат, рентабельність страхових операцій. Аналіз страхового портфеля.

Економічний аналіз в інформаційних системах управління

Тема 5.1

Використання інформаційних систем в економічному аналізі. ERP-системи (SAP, Oracle, 1C), BI-платформи та аналітичні інструменти (Power BI, Tableau).

Автоматизація аналітичних процедур та інтеграція баз даних.

Тема 5.2

Стратегічний економічний аналіз та прогнозування.

Методи прогнозування фінансових показників.

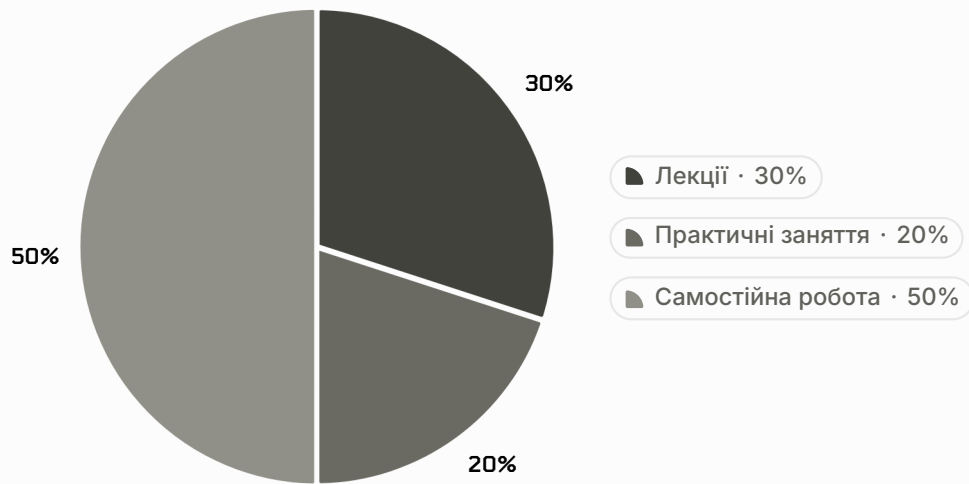
Інвестиційний аналіз та оцінка ефективності інвестиційних проєктів. Комплексна оцінка діяльності підприємства та розробка управлінських рішень.

Розподіл навчального часу – 150 годин

Модуль	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
Модуль 1	Тема 1.1 – Предмет і метод аналізу	3	2	5
	Тема 1.2 – Методичний інструментарій	3	2	5
	Тема 1.3 – Інформаційне забезпечення	3	2	5
Модуль 2	Тема 2.1 – Аналіз активів і капіталу	3	2	5
	Тема 2.2 – Ліквідність та платоспроможність	3	2	5
	Тема 2.3 – Фінансова стійкість	3	2	5
Модуль 3	Тема 3.1 – Аналіз доходів і прибутку	3	2	5
	Тема 3.2 – Рентабельність та ділова активність	3	2	5
	Тема 3.3 – Аналіз грошових потоків	3	2	5
Модуль 4	Тема 4.1 – Аналіз банківської діяльності	5	4	6
	Тема 4.2 – Аналіз страхової діяльності	4	2	9
Модуль 5	Тема 5.1 – Аналіз в інформаційних системах	5	4	6
	Тема 5.2 – Стратегічний аналіз і прогнозування	4	2	9
Разом		45	30	75

 Загальний обсяг: **150 годин = 5 кредитів ЄКТС**. Розподіл є орієнтовним і може коригуватися відповідно до специфіки навчального процесу.

Примітки до розподілу часу

Структура навчального часу

Загальний обсяг — **150 годин (5 кредитів ЄКТС)** — розподілено між трьома формами роботи для забезпечення балансу між теорією та практикою.

- **Лекції (45 год.):** подача ключового теоретичного матеріалу
- **Практичні (30 год.):** відпрацювання навичок, розв'язання аналітичних задач
- **Самостійна робота (75 год.):** поглиблене вивчення, підготовка завдань

□ Самостійна робота становить **50% обсягу дисципліни** — студенти навчаються проводити економічний аналіз самостійно.

Самостійна робота студентів

Опрацювання літератури

Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу за підручниками з економічного та фінансового аналізу (Єршова, Дропа, Ситник, Приймак та ін.), нормативно-правовими актами (П(С)БО, МСФЗ, законодавство про банки і страхування), науковими статтями у фахових виданнях. Студент має вміти конспектувати ключові положення, виділяти головні поняття та методики, порівнювати підходи різних авторів до трактування аналітичних категорій.

Робота з інформаційними ресурсами

Опрацювання офіційних сайтів Міністерства фінансів України (mof.gov.ua), Національного банку України (bank.gov.ua), Державної служби статистики (ukrstat.gov.ua), Національної комісії з цінних паперів (nssmc.gov.ua) та Верховної Ради України (zakon.rada.gov.ua). Аналіз фінансової звітності підприємств, банківської та страхової статистики. Результат — розвиток навичок роботи з офіційними джерелами та формування аналітичної компетентності.

Індивідуальні завдання

Виконання розрахункових завдань із визначення показників ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності; аналітичних завдань щодо порівняльного аналізу фінансового стану підприємств, структури балансу, динаміки фінансових результатів; творчих завдань — підготовка аналітичних записок, міні-досліджень з питань аналізу банківської та страхової діяльності в умовах цифровізації.

Підготовка до занять

Підготовка до практичних занять шляхом опрацювання умов задач, повторення теоретичного матеріалу та відпрацювання алгоритмів розрахунку аналітичних показників; підготовка до тестувань через вивчення ключових термінів, формул і методів аналізу; підготовка до контрольних робіт за кожним змістовним модулем через систематизацію знань і повторення типових аналітичних процедур. Очікуваний результат — впевнене виконання контрольних завдань і готовність до іспиту.

Форми контролю знань

1

Поточний контроль

Завдання: розрахункові та аналітичні вправи за темами змістовного модуля. Оцінюються регулярність виконання завдань, якість відповідей і рівень засвоєння матеріалу. Поточний контроль формує накопичувальну оцінку протягом семестру.

2

Проміжний контроль

Самостійна робота — комплексне аналітичне завдання або реферат, що охоплює теми змістовних модулів (теоретичні питання, розрахункові задачі, аналіз фінансової звітності реального підприємства). Оцінюються повнота відповіді, правильність розрахунків та обґрунтованість висновків.

3

Підсумковий контроль — Іспит

Іспит відповідно до навчального плану. Форма проведення — письмове тестування та аналітичні задачі. Підсумкова оцінка враховує результати поточного, проміжного та підсумкового контролю відповідно до встановленої шкали оцінювання: 100-бальна система з переведенням у національну шкалу та ЄКТС.

Методи викладання

Підходи до навчання

Викладання дисципліни «Економічний аналіз» поєднує класичні академічні та інтерактивні методи, що забезпечує формування не лише міцної теоретичної бази, а й практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування в управлінських інформаційних системах і технологіях. Такий підхід сприяє глибшому розумінню аналітичних процесів, розвитку аналітичного мислення та вмінню застосовувати набуті знання під час розв'язання фахових завдань.

Лекції Системне подання теоретичного матеріалу з використанням наочних схем, таблиць і прикладів із фінансово-аналітичної практики; студенти ведуть конспекти та задають уточнювальні запитання.	Кейс-стаді Аналіз реальної фінансової звітності підприємств, банків і страхових компаній; студенти виявляють проблему, розраховують аналітичні показники та обґрунтовують висновки.	Практичні задачі Розрахункові вправи за темами (визначення показників ліквідності, рентабельності, фінансової стійкості, ділової активності); відпрацювання алгоритмів аналітичних розрахунків.
Дискусії Обговорення актуальних питань фінансового аналізу в Україні (цифровізація аналітики, аналіз банківського сектору, стійкість страхового ринку); розвиток критичного мислення та аргументації.	Робота з інформаційними системами Використання аналітичних програм (Excel, Power BI) та фінансових баз даних для проведення аналізу; формування навичок роботи з цифровими інструментами економічного аналізу.	Самостійне дослідження Підготовка аналітичних записок, міні-рефератів і презентацій за обраною темою; розвиток навичок самостійного пошуку та систематизації аналітичної інформації.
Тестування та опитування Перевірка рівня засвоєння матеріалу після кожної теми; формування навичок чіткого та лаконічного формулювання аналітичних відповідей.		
Усі методи спрямовані на формування компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності 123 "Комп'ютерна інженерія" (ОП: Фінанси, банківська справа та страхування в управлінських інформаційних системах і технологіях).		

Рекомендована література та ресурси

1. Єршова Н. Ю. Економічний аналіз : навч. посібник [Електронний ресурс]. — Харків : НТУ «ХПІ», 2023. — 190 с. — URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/66910>
2. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. посібник [Електронне вид.]. — Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. — 238 с. — URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Dropa-Navchalnyy-posibnyk-2024.pdf>
3. Ситник Н. С., Ясіновська І. Ф. Фінансовий аналіз : навч. посіб. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. — 300 с.
4. Приймак С. В. Економічний аналіз. Практикум : навч. посіб. — Львів : Галицька видавнича спілка, 2024. — 354 с.
5. Крупка М., Андрущак Є., Пайтра Н. та ін. Банківська система : підручник / за ред. М. Крупки. — 2-ге вид., переробл. і доповн. — Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. — 524 с.
6. Непран А. В., Шевченко І. Ю. (ред.) Економіка підприємства : підручник. У 3 т. Т. 1. — Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024.
7. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник. — Житомир : Університет «Полісся», 2024. — 317 с.
8. Степасюк Л. М., Якимовська А. В. Методичні вказівки для виконання практичних завдань з дисципліни «Економіка підприємства». — Київ : НУБіП України, 2024.
9. Шубала О. М., Рудь Н. Т., Дзямулич М. І. Економіка та управління персоналом: курс магістра : навч. посіб. — Луцьк : Надстир'я, 2024. — 344 с.
10. Єршова О. О., Гончаренко І. М. Сучасні моделі управління розвитком бізнесу: сутність, види, інноваційні бізнес-моделі. Журнал стратегічних економічних досліджень. — 2022. — № 2(7). — С. 75.
11. Лобода О. М., Кириченко Н. В. Аналіз бізнес-моделей в цифровій економіці. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. — 2023. — Вип. 15. — С. 172–179.
12. Лобода О. М. Переваги застосування інтегрованої системи інформаційного забезпечення підприємницької діяльності. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. — 2023. — Вип. 16. — С. 133–139.
13. Бразілій Н., Крот Ю., Пасенко В. Сучасні тенденції в автоматизації бухгалтерського обліку. Галицький економічний вісник. — 2024. — № 3 (88). — https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.03
14. Кудінова А. В., Кулага І. В., Лопух К. В. Основи економічних знань : навч. посіб. — Київ : ВЦ «Академія», 2023. — 208 с.
15. Чередніченко О. О., Мірзоєва Т. В., Степасюк Л. М., Томашевська О. А. Економіка розвитку : навч. посіб. — Київ : Компрінт, 2022. — 405 с.
16. Якименко І. Л., Петрашко Л. П. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти : підручник. — Київ : НУХТ, 2022. — 337 с.
17. Ющишина Л. О. Управління ресурсами та витратами: курс лекцій. — Луцьк : Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. — 103 с.
18. Офіційний сайт Національного банку України. — URL: <https://bank.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. — URL: <https://mof.gov.ua/>
20. Офіційний сайт Верховної Ради України. — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
21. Державна служба статистики України. — URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
22. Офіційний сайт Міністерства економіки України. — URL: <https://me.gov.ua/>
23. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. — URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
24. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. — URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
25. Журнал «Економіка та суспільство» (електронне видання). — URL: <https://economyandsociety.in.ua/>